Jaarverslag 2020

Jaarbeeld van het Nederlandse Nationaal Preventie Mechanisme

Inhoudsopgave

1	**Toezicht**	**3**
	Medische zorg	3
	Terroristenafdelingen	6
	Arrestantenzorg	6
	Levenslang gestraften	7
	Forensische zorg	7
	De Dienst Justitiële Inrichtingen en coronatijd	7
	Justitiële Jeugdinrichtingen	8
	Migratie	9
2	**Over het Nationaal Preventie Mechanisme**	**10**
	Activiteiten 2020	11
	Bijlagen	
	Matrix profielen deelnemers aan het NPM-overleg	12

Toezicht

Niemand mag op een mensonterende of vernederende wijze worden behandeld. Dit geldt ook voor mensen die in Nederland onder niet vrijwillige omstandigheden worden verzorgd of behandeld, zijn gedetineerd of op welke andere manier dan ook door de overheid in hun vrijheid zijn beperkt. In het kader van het Optional Protocol to the Convention against Torture van de Verenigde Naties (OPCAT)[1] vormen organisaties die een toezichthoudende of adviserende rol vervullen bij personen die in hun vrijheid zijn beperkt in Nederland gezamenlijk het 'nationaal preventie mechanisme' (NPM). In dit jaarverslag over 2020 rapporteert het NPM over de omstandigheden en de behandeling van personen van wie hun vrijheid is beperkt of ontnomen. Dit jaarverslag verschijnt later dan gebruikelijk, vanwege de verkenning naar de invulling van het NPM.

Het jaarverslag maakt duidelijk dat de rechten van mensen die in Nederland in hun vrijheid zijn beperkt worden gerespecteerd. Uit het toezicht van het NPM blijkt dat mensen die in hun vrijheid zijn beperkt op een adequate en zorgvuldige wijze zorg verleend krijgen. Wel zijn er in aanbevelingen gedaan gericht op een versterking van mensenrechten in wetgeving, beleid en uitvoeringpraktijk.

In de volgende paragrafen staan de belangrijkste bevindingen uit het toezicht in 2020.

Medische zorg

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) houdt vanuit NPM toezicht op onvrijwillige zorg voor cliënten/patiënten in de geestelijke gezondheidszorg, verpleeghuiszorg, gehandicaptenzorg, jeugdhulp en op de medische zorgverlening in asielzoekerscentra en voor ingeslotenen.

De zorg aan ingeslotenen moet dezelfde kwaliteit hebben als de zorg die mensen in de vrije samenleving krijgen. Maar mensen in een gevangenis of tbs-kliniek kunnen niet vrij kiezen voor een arts of behandelaar. Daarom is toezicht op de zorg aan mensen in justitiële inrichtingen zo belangrijk.

[1] Artikel 3 van OPCAT vereist lidstaten om 'één of meerdere organen ter preventie van foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing op te zetten, aan te wijzen of te handhaven'. Deze organen die bezoeken binnen de eigen lidstaat afleggen, worden aangeduid als het NPM.

Voor al deze sectoren waar toezicht op wordt gehouden, geldt dat dwang alleen wordt toegepast als het niet anders kan (‘nee tenzij’). Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door een goed preventiebeleid, persoonsgerichte zorg, goede vakbekwame zorgverleners en sturen op kwaliteit door het management. De IGJ toetste bij een groot aantal zorgaanbieders deze thema’s. De IGJ gaat ervan uit, dat wanneer de normen bij deze thema’s in orde zijn, minder vrijheidsbeperking en dwang nodig zijn en dat dit de kwaliteit van leven van een cliënt/patiënt ten goede komt. Op de website www.igj.nl publiceerde de IGJ alle inspectierapporten. De hoofdlijnen van haar bevindingen staan in het rapport: ‘2020 in vogelvlucht’. Hieronder wordt een aantal bevindingen uit 2020 beschreven; met name die gaan over de preventie en het terugdringen van dwang in de zorg.

Corona enorme impact op zorg

COVID-19 had in 2020 een enorme impact op de zorg. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) besteedde veel aandacht aan het toezicht op bijvoorbeeld coronatesten en vaccins. Ook verzamelde de IGJ informatie over de eerste coronagolf en publiceerde hierover in verschillende sectorrapporten. Zij hield ook toezicht op goede coronazorg binnen penitentiaire inrichtingen en detentiecentra, en jeugdigen in justitiële jeugdinrichtingen en tbs-gestelden in forensisch psychiatrische centra. De genomen maatregelen beïnvloedden het leefklimaat in de instellingen fors. Zowel onder personeel, als onder justitiabelen was er behalve weerstand ook begrip voor de genomen maatregelen. De Dienst Justitiële Inrichtingen en de justitiële inrichtingen zelf hebben snel en adequaat gereageerd op de eerste golf van COVID-19. Er was sprake van een eenduidige aanpak in de instellingen. De IGJ publiceerde hierover een rapport: ‘COVID-19 in penitentiaire inrichtingen, detentiecentra, justitiële jeugdinrichtingen en forensisch psychiatrische centra’.

Aandacht en ambities leiden tot minder vrijheidsbeperkende maatregelen in jeugd-geestelijke gezondheidszorg en orthopedische behandelcentra

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) bezocht in totaal 12 locaties bij zeven orthopedagogische behandelcentra en vier instellingen voor jeugd-geestelijke gezondheidszorg. De IGJ onderzocht hoe instellingen werken aan het terugdringen van vrijheidsbeperking. Met oog voor de positieve ontwikkelingen: Wat gaat goed, zijn er goede voorbeelden? Maar ook voor wat nog beter kan en waardoor het nog niet lukt. Alle bezochte instellingen werken aan het verminderen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Toch wordt vrijheidsbeperking nog regelmatig ingezet, soms ook onbewust. Dat is onwenselijk, zeker bij deze jonge en kwetsbare mensen. Vrijheidsbeperkende maatregelen – zoals verplicht naar de eigen kamer moeten of geplaatst worden in een afzonderingsruimte – mogen alleen worden toegepast als er echt geen alternatieven zijn.

De IGJ zag dat de meeste instellingen een open behandelcultuur belangrijk vinden bij het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Als binnen een goede relatie tussen jeugdige en professionals maatwerk wordt toegepast lukt deze behandeling vaak zonder vrijheidsbeperkende maatregelen. Instabiele teams met wisselende professionals belemmeren juist het terugdringen van vrijheidsbeperking. Dat komt omdat daardoor geen relatie ontstaat met de jeugdigen op de groep. Ook de complexe problematiek is een steeds meer belemmerende factor. Dat geldt zowel in de orthopedagogische behandelcentra als de jeugd-geestelijke gezondheidszorg.

Daarnaast is het na behandeling vaak lastig deze jeugdigen te laten doorstromen naar een passende vervolgplek.

Sommige jeugdigen met een licht verstandelijke beperking lopen vast. Thuis, op school of in de samenleving. Zij kunnen worden opgenomen in een orthopedagogisch behandelcentrum. De jeugd-geestelijke gezondheidszorg behandelt jeugdigen en jongvolwassenen met een psychische aandoening die leidt tot ernstige beperkingen in hun functioneren of tot verhoogd risico op een verstoorde ontwikkeling. Dit onderzoek is een vervolg op eerder toezicht in de gesloten jeugdzorg, in de eerste helft van 2019. Daarover verscheen in 2019 deze factsheet. Ook de komende jaren houdt de inspectie oog voor dit belangrijke thema.

Zie verder het rapport 'Aandacht en ambities leiden tot minder vrijheidsbeperkende maatregelen in jeugd-geestelijke gezondheidszorg en behandelcentra.'

Toezicht op nieuwe wetgeving

Op 1 januari 2020 traden de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet zorg en dwang in werking. Een belangrijk doel van deze wetten is het versterken van de rechtspositie van cliënt, familie en naasten. De Wet zorg en dwang richt zich op het voorkomen van onvrijwillige zorg en het zo kort mogelijk toepassen ervan en op het verhogen van de kwaliteit van de (onvrijwillige) zorg. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) koos hier voor toezicht met als uitgangspunt signaleren, agenderen en stimuleren. Daarin is ruimte om de zorg aan te passen aan de nieuwe wettelijke eisen. Bij het toezicht was de vraag leidend: is de kwaliteit en veiligheid van zorg in het geding of is er sprake van onrechtmatige toepassing van dwang?

Mede vanwege de coronapandemie is het beeld van de eerste drie maanden Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en Wet zorg en dwang in 2020 beperkt. De IGJ heeft wel een eerste indruk gegeven van haar toezichtbevindingen.

Als vervolg daarop is de publicatie verschenen die gaat over de periode van april tot en met september 2020. In deze periode bezocht de IGJ 19 zorgaanbieders, en richtte zich specifiek op het aspect dwang in de zorg. In deze periode ontving zij 50 meldingen en signalen en zo'n 300 uitspraken van de klachtencommissies. De focus van de IGJ op de uitvoering van de twee wetten en de problemen bij het werken met deze wetten. Ondanks alle extra inzet van het zorgveld zijn er bijna een jaar na invoering nog een aantal knelpunten. Zoals de ervaren administratieve lasten voor zorgverleners bij de uitvoering van deze wetten, de registratie van gedwongen zorg en de deskundigheidsbevordering van de zorgverleners. Zorgverleners proberen dwang zo veel mogelijk terug te dringen, maar het duurt te lang voordat belangrijke zaken echt goed geregeld zijn. De coronamaatregelen in de zorg maken het soms nog lastiger. Vooral op regionaal niveau moeten zorgkantoren, zorgverzekeraars en zorgaanbieders in de geestelijke gezondheidszorg, de gehandicaptenzorg en de ouderenzorg afspraken maken over de beschikbare crisisopvang en crisisbedden.

Terroristenafdelingen

In het verslagjaar zien de Commissies van Toezicht voor justitiële inrichtingen dat met betrekking tot verdachten en veroordeelden van terroristische misdrijven een aantal maatregelen is genomen. Zo is de capaciteit op de terroristenafdeling van de penitentiaire inrichting Rotterdam locatie De Schie uitgebreid van zeven naar veertien plekken. Hoewel er sprake is van een individueel regime worden sommige activiteiten, in tegenstelling tot eerder beleid, in gezamenlijkheid uitgevoerd zoals arbeid en sport. Het vrijdaggebed voor de islamitische gedetineerden vindt plaats terwijl de imam zich achter glas bevindt.

Verder wordt in de Penitentiaire Inrichting Zwolle ruimte gemaakt voor vrouwen die met name uit Syrië terugkeren en zich voor de Nederlandse rechter moeten verantwoorden wegens verdenking van terreurmisdrijven.

Ten slotte is de capaciteit op de terroristenafdeling in Vught uitgebreid naar ruim 36 plaatsen. Daar zit ook de centrale inkomsten afdeling waar de persoonlijke profielen worden gediagnosticeerd die benut worden bij de selectie en plaatsing.

Arrestantenzorg

Politie

De Commissies van Toezicht Arrestantenzorg (geografisch verdeeld over het land zijn er tien commissies) houden toezicht op huisvesting, veiligheid, verzorging, bejegening en vervoer van ingeslotenen, uitgevoerd door de politie. Dat gebeurt zowel in cellencomplexen die voorzien in 24 uurs-zorg inclusief nachtverblijf, als in locaties waar alleen dagverblijf mogelijk is. Daarvan is sprake in de zogenaamde ophoudkamers waarover lokale politieteams beschikken en in ophoudkamers bij gerechtsgebouwen, waar ingeslotenen verblijven die voor de rechter moeten verschijnen.

Het door de commissies gehanteerde toetsingskader bestaat uiteraard uit internationale en nationale wet- en regelgeving en voorts uit aanvullende regels of instructies die de politie intern gesteld heeft, zoals het Landelijk Reglement Arrestantenzorg. Jaarlijks spreken de commissies met elkaar af aan welke thema's zij bij hun toezicht in het bijzonder aandacht schenken. In 2020 betrof dat bedrijfshulpverlening, medische zorg en zorg voor minderjarigen.

Over het algemeen is de door de politie uitgevoerde arrestantenzorg zonder meer goed te noemen. De huisvesting is in orde, net als de medische zorg, praktische zorg bij voeding, luchten/ontspanning en persoonlijke verzorging. De bejegening van de arrestanten door de arrestantenverzorgers is zorgvuldig en respectvol.

Een terugkerend aandachtspunt betreft aspecten van bedrijfshulpverlening: de actualiteit van en bekendheid met de ontruimingsplannen, het houden van (ontruimings-)oefeningen en het evalueren daarvan. Om die reden was dit benoemd

als thema voor 2020. Helaas blijkt dit nog steeds onvoldoende op orde, met name in de ophoudkamers van de lokale politieteams. Daar wordt vaak onvoldoende geoefend en is de bekendheid met ontruimingsplannen onvoldoende. De commissies hebben bij de aanbieding van de jaarverslagen over 2020 daarvoor dan ook specifiek aandacht gevraagd van de korpschef.

De Commissies van Toezicht Arrestantenzorg hebben zowel lokaal als landelijk goede contacten met de politie. Lokaal worden bevindingen snel teruggekoppeld aan de leidinggevenden arrestantenzorg. Kwesties die op meerdere locaties en in meer politie-eenheden aandacht vragen worden op landelijk niveau door het Landelijk Centrum Commissies van Toezicht Arrestantenzorg besproken met de landelijk portefeuillehouder.

Koninklijke Marechaussee

De Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee is onderdeel van het NPM. Zij houdt toezicht op de detentieplaatsen in beheer en gebruik bij de Koninklijke Marechaussee en op de zorg die door de Marechaussee wordt gegeven aan hen die daarin worden opgehouden of ingesloten. Uit haar jaarverslag blijkt dat de commissie 12 locaties heeft bezocht in 2020, waardoor alle detentielocaties zullen zijn bezocht in de periode 2018-2020.

In het algemeen is in de detentieplaatsen van de Koninklijke Marechaussee de bejegening van en de zorg voor ingeslotenen correct. Uit de inspecties van 2020 zijn geen schokkende zaken naar voren gekomen. De aanbevelingen die zijn gedaan (zoals het periodiek oefenen van calamiteiten), zijn reeds of worden door de desbetreffende brigadecommandanten opgepakt.

Levenslang gestraften

Met betrekking tot levenslang gestraften zien de Commissies van Toezicht voor justitiële inrichtingen een toegenomen dynamiek.

De uitvoerende macht kan bij het nemen van bestuurlijke beslissingen een hogere waarde toekennen aan de deskundige advisering van de speciale adviesinstanties voor de overheid (de minister voor Rechtsbescherming). Dit is het gevolg van jurisprudentie van het Europese hof in Straatsburg en nadere precisering van de rechtspraak van de Hoge Raad.

Daardoor scheppen het Europese hof en de Hoge Raad de mogelijkheid dat sommige veroordeelden na verloop van vele jaren toch het perspectief houden op vrijlating, ook als de minister dat weigert.

Forensische zorg

In 2020 heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) onderzoek gedaan naar forensisch psychiatrische centra. Dit zijn gesloten klinieken waar mensen

gedwongen worden opgenomen die veroordeeld zijn tot tbs met dwangverpleging. De Inspectie JenV concludeert in dit onderzoek dat het tbs-systeem vastloopt zonder extra investeringen. De regie van Forensisch Psychiatrische Centra op de resocialisatie van tbs-ers staat namelijk door diverse factoren onder te grote druk.

De uitvoering van de tbs-maatregel vraagt om het telkens zoeken naar een delicate balans: namelijk die tussen de maatschappelijke opdracht om de maatschappij veilig te houden en het stapsgewijs uitbreiden van verlof voor de tbs-gestelde voor diens stapsgewijze terugkeer in de maatschappij. Volgens de Inspectie JenV dreigt het vinden van die balans niet langer te kunnen worden gewaarborgd. Die balans moet altijd leidend zijn in de keuzes die Forensisch Psychiatrische Centra maken in het resocialisatietraject. Maar dat is niet altijd het geval, constateerde de Inspectie. Dit komt onder meer door te weinig personeel, te weinig behandelplekken in klinieken, maar ook door een gebrek aan vervolgvoorzieningen (doorstroomplekken) bij behandelafdelingen met een lichter regime. Een Forensisch Psychiatrische Centrum moet meer maatwerk kunnen leveren, zonder belemmeringen als onvoldoende tijd, ruimte of geld.

Naast dit overkoepelende onderzoek heeft de Inspectie JenV ook het resocialisatietraject in een specifieke casus onderzocht. Hierbij gaat het om een tbs-gestelde die tijdens zijn proefverlof werd verdacht van betrokkenheid bij de dood van een ex-tbs'er. Uit dit onderzoek blijkt dat het betrokken Forensisch Psychiatrisch Centrum onvoldoende regie heeft gevoerd op het resocialisatietraject van een tbs-gestelde tijdens diens proefverlof. Ook had het Forensisch Psychiatrisch Centrum geen zicht op de mensen met wie hij privé omging.

De Dienst Justitiële Inrichtingen en coronatijd

Toezicht houdt meer in dan alleen het doen van onderzoek. Het is voor de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) belangrijk om inzicht te hebben in de stand van zaken bij uitvoeringsinstanties. Dit gebeurt onder meer door gesprekken, locatiebezoeken en aansluiting op datastromen (bijvoorbeeld in de vorm van incidentmeldingen of rapportages). Hiermee krijgt de Inspectie JenV een beter beeld van de gang van zaken van de organisaties of instellingen die haar toezicht ondervinden en versterkt zij het contact met haar stakeholders.

In coronatijd heeft de Inspectie JenV minder fysieke bezoeken kunnen brengen aan de verschillende locaties/onderdelen van de Dienst Justitiële Inrichtingen. Bezoeken en contacten vonden zoveel mogelijk digitaal plaats. Zo heeft de zij digitaal een 'bezoek' gebracht aan verschillende onderdelen van de Dienst Vervoer & Ondersteuning (onder andere verantwoordelijk voor het vervoer van arrestanten, gedetineerden en vreemdelingen). Om zicht te houden op wat er speelde op de verschillende locaties/onderdelen sloot de Inspectie JenV aan op datastromen van de Dienst Justitiële inrichtingen. Daarnaast heeft de zij met alle penitentiaire inrichtingen en detentiecentra telefonisch of digitaal gesprekken gevoerd over de impact van corona en maatregelen die werden getroffen om verspreiding tegen te gaan op hun locatie. Ook in gesprekken met bijvoorbeeld het hoofdkantoor en landelijke diensten van de Dienst Justitiële Inrichtingen was er steeds expliciet aandacht voor dit onderwerp.

Justitiële Jeugdinrichtingen

Het toezicht op de Justitiële Jeugdinrichtingen vindt integraal plaats door samenwerking van vier inspecties; Inspectie Justitie en Veiligheid, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Inspectie van het Onderwijs. Omdat de inspecties door corona fysiek op afstand kwamen te staan, is het reguliere toezicht op de Justitiële Jeugdinrichtingen in 2020 veranderd. De inspecties hebben hun interne informatiepositie verder versterkt door waar mogelijk aan te sluiten op bestaande datastromen en door op structurele basis sturingsinformatie van de instellingen en de Dienst Justitiële Inrichtingen te ontvangen. Tegelijkertijd intensiveerden de inspecties het contact met de inrichtingen, bijbehorende scholen en alliantiepartners. Bijvoorbeeld door met grote regelmaat (digitale) gespreksrondes te houden met bestuurders, Ondernemingsraden en commissie van toezicht. Zo konden zij knelpunten en goede voorbeelden signaleren en met elkaar delen. Indien nodig brachten de inspecties een fysiek bezoek aan de inrichtingen.

Daarnaast is het toezicht op de Justitiële Jeugdinrichtingen zich in deze periode meer gaan richten op knelpunten in het stelsel; de zorgen rondom randvoorwaarden zoals capaciteits- en personeelstekorten. Deze zorgen hebben de inspecties bij de opdrachtgever en opdrachtnemer geagendeerd. In 2021 hebben de inspecties diverse keren gerapporteerd over de voortgang.

Migratie

Gedwongen terugkeer

Het rapport Toezicht op terugkeer in 2019 (gepubliceerd in 2020) van de Inspectie Justitie en Veiligheid laat zien dat de begeleide terugkeer van vreemdelingen in de regel veilig, zorgvuldig en humaan verloopt. Alleen de informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen blijft een zorgpunt, al is die de afgelopen jaren enigszins verbeterd. Het toezicht in 2020 (Jaarbrief Terugkeer vreemdelingen 2020) bevestigt dit beeld.

2 Over het Nationaal Preventie Mechanisme

Het Nederlandse NPM wordt gevormd door alle organisaties die een toezichthoudende of adviserende rol vervullen bij personen die in hun vrijheid zijn beperkt. Gezamenlijk beschikken de deelnemers aan het NPM over alle bevoegdheden waarover NPM's op grond van het VN-Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van de Verenigde Naties (OPCAT) dienen te beschikken[2]. Elke deelnemer heeft daarbij zijn eigen, in wet- en regelgeving vastgelegde, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Niet alle organisaties nemen deel aan het periodieke overleg van het Nationaal Preventie Mechanisme.

Aan het NPM-overleg nemen de volgende organisaties deel:
- Inspectie Justitie en Veiligheid (tevens coördinator van het NPM-netwerk)
- Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd
- Commissies van Toezicht voor justitiële inrichtingen[3]
- Commissies van Toezicht Arrestantenzorg[4]
- Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee[5]

In bijlage I is een overzicht opgenomen van de bevoegdheden van de afzonderlijke organisaties.

Waar de domeinen van de toezichthouders overlappen, werken de organisaties samen. Bij hun toezicht maken de organisaties in het NPM gebruik van vooraf opgestelde toetsingskaders. De principes ter preventie van foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing maken standaard onderdeel uit van deze toetsingskaders.

Verkenning invulling NPM

In het jaarverslag over 2019 is aangegeven dat een verkenning loopt naar de vraag of de huidige invulling van het NPM nog steeds de beste invulling is. Het NPM levert zijn bijdrage aan deze verkenning door de ervaringen te delen die zijn opgedaan als

[2] Kamerstukken TK 33826 nr. 18.
[3] De Klankbordgroep van de Commissies van Toezicht justitiële inrichtingen vertegenwoordigt de Commissies van Toezicht tijdens de NPM-bijeenkomsten.
[4] Het Landelijk Centrum Commissies van Toezicht Arrestantenzorg vertegenwoordigt de Commissies van Toezicht tijdens de NPM-bijeenkomsten.
[5] Deze commissie heeft eind 2017 met drie nieuwe leden een herstart gemaakt. Begin 2019 is een vierde lid toegevoegd.

samengesteld NPM. En daarnaast door mee te denken over alternatieve vormen voor de inrichting van het NPM die nog meer recht kunnen doen aan het OPCAT. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft gesproken met de betrokkenen voor een alternatieve invulling, maar dit heeft nog niet geleid tot een wijziging door de minister voor Rechtsbescherming in de vormgeving van het NPM. De organisaties die deel uitmaken van het NPM continueren in de tussentijd hun toezicht en adviestaken.

Activiteiten 2020

De activiteiten op het terrein van vrijheidsbeperking en vrijheidsontneming voeren de deelnemers mede in het kader van de taak als NPM uit. In de afzonderlijke jaarverslagen van de verschillende organisaties is meer informatie te vinden over de activiteiten naast de hiervoor genoemde hoofdthema's.

Tabel a. *Activiteiten bij vrijheidsbeperking en vrijheidsbeneming*

Inspectie Justitie en Veiligheid	Jaarbericht 2020
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd	Jaarverslag 2020
Commissies van Toezicht voor justitiële inrichtingen	• Jaarverslag Klankbordgroep • Jaarverslagen 2020 afzonderlijke commissies
Commissies van Toezicht Arrestantenzorg	Jaarverslagen 2020 afzonderlijke commissies en Landelijk Centrum
Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee	Jaarverslag 2020

Bijlage
Matrix profielen deelnemers aan het NPM-overleg

Locatie[12]	Inspectie Justitie en Veiligheid	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd	Commissie van Toezicht voor justitiële inrichtingen[13]	Commissie van Toezicht Arrestantenzorg	Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee
Gevangeniswezen	V	V	V		
Justitiële jeugdinrichtingen	V	V	V		
Forensische zorginstellingen *strafrechtelijke titel*	V	V	V		
Forensische zorginstellingen *civiel rechtelijke titel*		V	V		
Detentiecentra vreemdelingen	V	V	V		
Nazorg instellingen gedetineerden	V	v[14]	V		
Arrestantenzorg politie [15]	V	V		V	
Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee	V	v[14]			v[16]
Militaire detentie plaatsen (Stroe)	V	v[14]	V		
Gesloten plaatsen geestelijke gezondheidszorg-instellingen *strafrechtelijke titel*	V	V			
Gesloten plaatsen geestelijke gezondheidszorg-instellingen *civiel rechtelijke titel*		V			
Gesloten jeugdzorg (Jeugdzorg Plus) *civiel rechtelijke titel*		V			
Transport binnenland politie	V	v[14]		V	
Transport binnenland Dienst Vervoer en Ondersteuning	V	v[14]	v[17-18]		
Transport buitenland (vluchten)	V	v[14]			
Gesloten plaatsen in bejaardentehuizen		V			
Gesloten plaatsen Gehandicaptenzorg		V			
Internationaal strafhof Den Haag [19]					

Noot: voor voetnoten, zie volgende bladzijde.

[12] 'plaats van detentie'/'plaatsen waar personen van hun vrijheid zijn benomen' betreft niet slechts fysieke locaties/gebouwen, maar elke plek vanaf het moment van aanhouding van de persoon.
[13] De Commissie van Toezicht heeft tevens een rechtsprekende taak.
[14] De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd houdt toezicht op plaatsen waar zorg wordt gegeven of onthouden.
[15] Inclusief ophoudlocaties Parketpolitie en Spoorwegpolitie en mobiele cellencomplexen van politie.
[16] De Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee houdt toezicht op alle detentieplaatsen die in beheer en gebruik zijn bij de Marechaussee. Conform nieuwe werkafspraken van oktober 2018 houdt deze commissie toezicht op het cellengedeelte dat de Marechaussee huurt bij het Justitieel Complex Schiphol en de wachtruimtes van het rechtbankgedeelte van dit complex waar de Koninklijke Marechaussee fungeert als parketpolitie. De Commissie van Toezicht Detentieplaatsen handelt geen klachten af. Klachten over handelingen van medewerkers van de Koninklijke Marechaussee worden behandeld door de Klachtencommissie Defensie.
[17] Er is een speciale Commissie van Toezicht voor Dienst Vervoer en Ondersteuning. Deze commissie houdt toezicht en geeft advies, maar doet geen klachtenafhandeling. Klachten worden behandeld door de Commissie van Toezicht van de betreffende penitentiaire inrichting.
[18] De Commissie van Toezicht voor Dienst Vervoer en Ondersteuning houdt geen toezicht op het Transferium.
[19] Het Rode Kruis is verantwoordelijk voor het monitoren van de detentieomstandigheden en behandeling.

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.